

کنگره

سازمان اسلامی فرهنگی
ایران زمین

ناучно-культурный центр
ДОЛІ ДРУЖБЫ "УКРАЇНА-ІРАН"

شگاہ علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
دانل جامع علوم انسانی

گزارشی از وضعیت زبان و ادبیات فارسی در اوکراین*

تدريس و تقویت زبان فارسی در مراکز آموزش عالی اوکراین، نشانه عمق قرابات‌های فرهنگی و تاریخی دو ملت است که می‌تواند به عنوان سرمایه ارزشمندی جهت توسعه شناخت دو ملت از یکدیگر و ارتقای سطح مناسبات فرهنگی - علمی، سیاسی و اقتصادی دو کشور عمل نماید. در این راستا به همت سفارت جمهوری اسلامی ایران در چند سال گذشته بیش از ده مرکز آموزش زبان فارسی در مؤسسات معتبر آموزشی اوکراین تأسیس شده که بیش از صدها دانشجو و زبانآموز در آنها مشغول تحصیل در رشته زبان و ادبیات فارسی می‌باشند.

کرسی‌های آموزش زبان فارسی در این کشور به قرار زیر است:

- دانشگاه ملی کی‌یف شفچنکو که در سه سال تحصیلی دوم تا چهارم در مقطع لیسانس از ۱۰ تا ۱۴ دانشجو واحد زبان فارسی را انتخاب کرده‌اند. تاتیانا مالنکایا مسئول گروه فارسی این کرسی می‌باشد. دیگر استادی این کرسی عبارتند از: لی نا مازپاوا، آنیا

بوچارنیکوا

- دانشگاه ملی زبان‌شناسی کیف (اینیاز) که در سه سال تحصیلی دوم تا چهارم در مقطع لیسانس از ۶ الی ۱۲ دانشجو واحد زبان فارسی را انتخاب کرده‌اند و آناتولی زینتسف مسئول گروه فارسی و مارینالی تووینا استاد این کرسی باشد.
- دانشکده روابط بین‌الملل که در سال سوم ۷ نفر و در سال پنجم ۶ نفر واحد زبان فارسی را انتخاب کرده‌اند. مدرس سال سوم صادقیان و آنابوچارنیکوا و مدرس سال پنجم اکسانا ویناکوروا می‌باشد.
- دانشگاه بین‌الملل حقوق و زبان‌شناسی کیف (خاچاطوریان) که در سه رشته حقوق بین‌الملل، اقتصاد بین‌الملل و روابط بین‌الملل به ترتیب در سال‌های اول و سوم ۱۳، ۱۷ و ۱۴ دانشجو واحد زبان فارسی را انتخاب کرده‌اند و اکسانا کلیمنکو مدرس این کرسی است.
- انسیتوی زبان‌شناسی شرق و حقوق (گیمتازی) که از سال اول تا چهارم دانشجویان مخیرند زبان فارسی را انتخاب کنند که در سال ۱۳۸۳ به ترتیب سال‌های اول تا چهارم از ۵ تا ۸ دانشجو این واحد را انتخاب کرده‌اند و نادژدا کریانوا و الدار صفروف مدرس این رشته در این کرسی هستند.
- دانشگاه دولتی ایوان فرانکولوف که از سال اول تا چهارم دانشجویان مخیرند زبان فارسی را انتخاب کنند و از ۱۰ تا ۱۵ نفر در هر سال این واحد را می‌گذرانند. مدرسان این کرسی عبارتند از: یارما پالتیوک، الگ شوستفکسی، ارستازابارونا، ایرینا یرمچوک، الگا کروک و مارتا استلماخ.
- دانشگاه ملی تاوریا سیمفوپول که در سال سوم ۱۳۸۳ هفت نفر واحد زبان فارسی را انتخاب کرده‌اند و استاید آن عبارتند از: حیدر ممتف، میخاییل میلنگین، ولادیمیر نیمیم، ناتالیا پاولنکو و امیر صالح.
- دانشگاه ملی سیمفوپول که ۶ نفر در سال اول، ۱۳ نفر در سال دوم، ۸ نفر در سال سوم و ۴ نفر در سال چهارم واحد زبان فارسی را در سال ۱۳۸۳ انتخاب کرده‌اند. مدرسان این کرسی همان مدرسان دانشگاه ملی تاوریا سیمفوپول هستند.
- دانشگاه شرق‌شناسی و روابط بین‌الملل خارکف که در سال اول و پنجم به ترتیب ۲ و ۴ دانشجو در سال ۱۳۸۳ این واحد را انتخاب کرده‌اند. محسن شوشتاری و کنایتسین مدرسان این کرسی هستند.

- دانشگاه دولتی آموزش و پژوهش خارکف که از سال اول تا پنجم مقطع لیسانس دانشجو مخیر است واحد زبان فارسی را انتخاب کند که در سال ۱۳۸۳ از ۱۳ نفر در هر سال تحصیلی این واحد را انتخاب کرده‌اند. سیرووس قیایی، یولیا پراسل، آلی نا دانیلچنکو و مارینا سیوتیچنا از مدرسان این کرسی هستند.

- مرکز فرهنگی ایران زمین ادسا که ۷ نفر در این مرکز در سال ۱۳۸۳ زبان فارسی را با تدریس علی ریبعی فراگرفته است.

- مدرسه زبان‌های شرقی کی‌یف (گیمنازی) که دارای ۱۱ کلاس است و جمعاً ۱۵۰ دانشجو در این مدرسه زبان فارسی آموزش می‌بینند. لی نا سیمینیوک، گنادی پادگورنی، اینا کالارا سکایا، لی نا سیمینیوک و الگا ژینافتسکی از مدرسان این کرسی

هستند.

- مدرسه شماره ۱۲ شهر ایرپین که در سال های سوم و چهارم ۱۶ دانش آموز زبان فارسی را در سال ۱۳۸۳ فرا گرفته اند. آینا می خاییلو اشکالات مدرس این کرسی است.
- مدرسه درجه یک آریانا تریشناین که در سال های اول و دوم ۱۶ و ۱۸ دانش آموز در سال ۱۳۸۳ درس زبان فارسی را انتخاب کرده اند. ناتالیا ولا دیمیرونا تدریس زبان فارسی در این مدرسه را عهده دار است.

- مدرسه تخصصی شماره ۱۵ کی یف که ۸ نفر از سال های متفاوت در سال ۱۳۸۳ زبان فارسی خوانده اند و آنها بر زینا تدریس آن را بر عهده داشته است.

برگزاری ششمین المپیاد سراسری سالانه زبان فارسی در اوکراین
همزمان با روز بزرگداشت سعدی شیرازی و به ابتکار سفارت ج.ا. ایران در کی یف و همکاری دانشگاه ملی کی یف و تاراس شفچنکو، ششمین المپیاد زبان و ادبیات فارسی در اردیبهشت ماه ۱۳۸۴ برگزار شد. این المپیاد در دو سطح مقدماتی در سال های دوم و سوم و سطح پیشرفته سال های چهارم و پنجم از دانشگاه های ملی کی یف (تاراس شفچنکو)، دانشگاه ملی زبان شناسی کی یف (اینیاز)، دانشگاه بین المللی کی یف (خاچا طوریان)، دانشگاه روابط بین الملل شفچنکو، دانشکده زبان های شرقی و حقوق کی یف، دانشگاه ملی تاوریا سیمفروپل، مؤسسه علمی و فرهنگی ایران زمین ادسا، دانشگاه ملی ایوان فرانکو شهر لووف و دانشگاه آموزش و پژوهش شهر خارکف (اسکورودا) برگزار شد. نفرات برگزیده المپیاد جهت اعزام به ایران و شرکت در دوره های دانش افزایی زبان و ادبیات فارسی انتخاب شدند که عبارتند از:

تاتیانا گناتیوا از دانشگاه بین المللی کی یف / الکساندر استرامنکو از دانشگاه ملی زبان شناسی کی یف / ایرینا لوچین از دانشگاه شفچنکو کی یف / آندری یونیک از دانشگاه ملی تاوریا شهر سیمفروپل / وزان مامویان از دانشگاه آموزش و پژوهش شهر خارکف / مارچیکاتسیکو از دانشگاه ملی ایوان فرانکو شهر لووف

پیشنهاد:

از آنجا که سفارت ج.ا. ایران قصد دارد طبق روال سال های گذشته در شهر های

لوف و سیمفروپل دوره بازآموزی زبان فارسی برگزار کند، لازم است دو استاد شایسته از ایران برای تدریس در این دوره‌ها به اوکراین اعزام شود. شایان ذکر است به دلیل حضور استاد اعزامی از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - دکتر محمود مدبری - وضعیت زبان فارسی در شهر کی‌یف در سطح نسبتاً مطلوبی قرار دارد؛ اما سطح اساتید و دانشجویان زبان فارسی در دیگر شهرها پایین‌تر است که ضرورت تأمین استاد از ایران احساس می‌شود. از طرف دیگر دعوت از برگزیدگان المپیاد زبان و ادب فارسی به ایران و شرکت در دوره‌های دانش‌افزایی در تشویق هر چه بیشتر آنان و جذب دیگر دانشجویان مؤثر است.

پانوشت:

* تلحیص و تنظیم از مجموعه گزارش‌های رسیده از سفارت ج.ا. ایران در کی‌یف.